

Povzetek projekta Po kreativni poti do znanja 2017 – 2020, 1. odpiranje, za namen objave in predstavitve na spletni strani sklada

1. Polni naslov projekta: Didaktična gradiva in metode za delo z otroki priseljenci v predšolskem obdobju

- V katero področje na prvi klasifikacijski ravni KLASIUS-P se uvršča projekt glede na vsebinsko zasnovu (neustrezno področje izbrišite):

1 - Izobraževalne vede in izobraževanje učiteljev

2. V sodelovanju s:

Pedagoška fakulteta Univerze v Mariboru in JUMA s. p.

3. Besedilo:

- Opredelite problem, ki se je razreševal tekom izvajanja projekta

Slovenski izobraževalni sistem se sooča z vključevanjem otrok priseljencev, kjer so najbolj pereči problemi vezani na težave z razumevanjem jezika ter z usposobljenostjo strokovnih delavcev za delo v medkulturnem okolju (Čančar in Drlič, 2015). Učitelji in vzgojitelji se soočajo s pomanjkanjem didaktičnih gradiv za učenje slovenskega jezika (kot tujega jezika) ter s pomanjkanjem didaktičnih gradiv za priseljence, ki bi bila prilagojena za posamezne jezike. Pedagoški delavci prav tako nimajo dovolj znanj o najprimernejših metodah dela, ki jih lahko uporabljajo pri učenju in poučevanju otrok priseljencev, čeprav šolska zakonodaja otrokom priseljencem omogoča, da se šolajo po enakimi pogoji kot drugi otroci (Licardo in Golob, 2017; Burnik, 2014; Zakon o tujcih, 2011; Smernice za vključevanje otrok priseljencev v vrtce in šole, 2012; Čančar in Drlič, 2015). V predšolskem in zgodnjem šolskem obdobju se težave lahko pojavijo pri dnevni rutini, vodenih dejavnostih, pri pripravi slikovnega materiala in dvojezičnih gradiv. Tako se pogosto dogaja, da komunikacija in delo z otroki poteka v okrnjeni obliki, otroci so pogosto pasivni, ne sledijo dejavnostim in ne razumejo kaj se v skupini učijo. Na ta način so spregledani, saj ne razvijajo sporazumevalnih zmožnosti, večinoma komunicirajo neverbalno le glede osnovnih potreb. Prav tako se pogosto ne spodbuja uravnotežena raba maternega in učnega jezika. Posledično to vpliva na samoregulacijo in razvoj socialnih veščin otrok, na njihov govorni, kognitivni, socialni in čustveni razvoj. Pogosto so lahko zanemarjena tudi otrokova močna področja, saj jih vzgojitelj zaradi pomanjkanja lastne usposobljenosti za delo v medkulturnem okolju ne uspe spodbujati (Licardo in Golob, 2017).

Predvidevamo, da bomo z rezultati projekta pedagoškim delavcem ponudili informacije in gradiva za bolj kompetentno delo v medkulturnem okolju.

- Opišite potek reševanja problema oz. kratek povzetek projekta

Projekt smo izvedli z različnimi aktivnostmi, npr. s študijem literature smo pregledali kakšne so trenutne smernice za delo z otroki priseljenci v predšolskem in zgodnjem šolskem obdobju, študentke so raziskovale gradiva o najbolj učinkovitih metodah in strategijah dela, urile so se v pisanju strokovnih besedil. Vsak mesec smo imeli aktivne sestanke, na katerih smo pregledovali sprotne naloge in rezultate projekta. Izvedli smo tri prenose znanja, dva prenosa sta izvedla pedagoška mentorja, en prenos je izvedel delovni mentor. S prenosi znanj smo povečali znanja delovnega mentorja o posameznih temah in delovni mentor je s svojim prenosom znanja osvetlil pomembne vidike igrac in iger, ki so lahko uporabni pri delu z otroki priseljenci. Na sestankih smo

se smiselno povezovali z delovnim mentorjem in si izmenjevali mnenja o tekočem delu in sprotnem reševanju dilem. Študentke so se urile v pisanju priprav, kar je bil precejšen izziv, potrebnih je bilo veliko korektur, ampak na koncu so se uspele dovolj dobro vživeti v strokovne delavce, ki delajo v medkulturnem okolju in kako načrtovati delo za otroka, ki ne govori slovensko. Ob tem smo opravili tudi veliko dela v pripravi ilustracij in likovnega materiala. Pri večini priprav so priložene avtorske ilustracije študentk likovne pedagogike, prav tako pa je nastal zelo dober slikovni slovar, kjer so prevodi besed v treh tujih jezikih v pisni in govorjeni obliki. Takšnega slovarja še ni na slovenskem trgu. Študentke so v celotnem projektu razvijale kompetence vezane na delo z otroki priseljenci, poznavanje literature in pridobivanja znanja na tem področju, analizirale so tudi metode dela, ki jih lahko uporabljamo pri tej populaciji in s tem razvijale svojo usposobljenost za delo kot učitelj/vzgojitelj. Študentki likovne pedagogike pa sta dodatno pridobivali kompetence in znanja glede priprave likovnih gradiv, večinoma ilustracij in umeščanja teh gradiv v didaktična gradiva.

- Navedite in opišite rezultate projekta ter njihov doprinos k družbeni koristnosti

Rezultat projekta je priročnik za vzgojitelje in učitelje za delo v predšolskem in zgodnjem šolskem obdobju. Sam priročnik obsega preko 130 strani in 36 različnih tem (gradiv) v priročniku ter dodatnih 18 gradiv v slikovnem slovarju. V priročniku so zajete splošne smernice za delo z otroki priseljenci, različne prilagoditve dela, od tega kaj narediti ob vpisu otroka priseljenca, kako pripraviti okolje, igralnico, kako implementirati medkulturno vzgojo, pripraviti individualiziran program, kako sodelovati s starši itd. Naslednji večji vsebinski sklop so metode in strategije dela, kjer smo zajeli metode za učenje tujega jezika in metode za podporo otrokom priseljencem na socialnem in emocionalnem področju, saj vemo, da je to lahko izziv, s katerim se strokovni delavci soočajo. Predstavili smo tudi splošne smernice za oba področja, ki zajemajo precejšnje število različnih pristopov in načinov dela. V poglavju, ki vsebuje primere vodenih dejavnosti za področje družba, smo zajeli nekatere izbrane teme, ki se nanašajo na uvodne dejavnosti (predstavljanje), pozdravljanje, na ožje družbeno okolje, kot je družina, dom ter širše družbeno okolje, kot so javne in kulturne ustanove.

Razen priročnika smo naredili tudi slikovni slovar, kjer smo posamezne teme iz področja družba ilustrirali in opremili s pisnimi in glasovnimi prevodi. Slikovni slovar vsebuje 18 različnih tem (gradiv), prevodi besed so narejeni v slovenskem, albanskem, bosanskem in angleškem jeziku. Uspeli smo dobiti tudi prevode v klasično arabščino, vendar le v pisni obliki, zato jih do zaključka projekta nismo vključili v slovar. Če bomo dobili še glasovne prevode, bomo v slikovni slovar vključili še arabščino. Družbeno korist izkazujemo s tem, da je takšno gradivo nastalo, saj bomo s tem prispevali k boljši usposobljenosti ali vsaj seznanjenosti vzgojiteljev in učiteljev s smernicami in gradivi za delo z otroki priseljenci. Tovrstna gradiva imajo potencial prispevati k bolj strpni in inkluzivni družbi, saj posegajo v vzgojno-izobraževalni sistem, ki je eden od temelj razvoja prihodnjih generacij.

Rezultati projekta so objavljeni tukaj:

<https://pef.um.si/381/pkp+dimep+201718>

4. Priloge:

- Slikovno gradivo:

Naslovnica priročnika:

IGRAJMO IN UČIMO SE SKUPAJ

Priročnik za delo z otroki priseljenci v predšolskem in
zgodnjem šolskem obdobju za področje družba

PRILOGA – SLIKOVNI
SLOVAR

Izsek iz priprav:

Priloge – vizualni didaktični material: sprostitvene tehnike za jezo.

Slika: Štejem do 10.

Slika: Stisnem medvedka.

Slika: Narišem svojo jezo.

Slika: Trgam papir.